

Posudek diplomové práce

Bc. Magdaléna Nováková: *Překlady české literatury v Argentině 20. století*

Vedoucí práce: PhDr. Jaroslav Špírk, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce má teoreticko-empirický charakter a detailně líčí „osudy“ české překladové literatury na území Argentiny ve 20. století (včetně počátku 21. století).

V teoretické části se diplomantka zabývá problematikou nepřímých překladů (zdůrazňuje vnitrojazykový překlad, který hraje v hispanofonním světě zásadní roli), okrajově rovněž zmiňuje fenomén paratextů a v neposlední řadě se zaobírá postavením osobnosti překladatele v rámci překladatelského (a nakladatelského) procesu nejen z hlediska západní, ale i československé translátologie.

Řešitelka také popisuje náročný proces získávání materiálu, který je uveden v příloze (práce přináší do českého prostředí cenzorské zprávy, obálky knih či rozhovory s překladateli a nakladateli). Jako metodologické nástroje autorka použila kritickou analýzu diskurzu a metodu orální historie.

Pro úplnost práce nabízí diplomantka i pohled na vývoj politicko-kulturních vztahů mezi Československem (později Českou republikou) a Argentinou, které dokreslují zkoumanou problematiku. Literární produkce v Argentině je neodmyslitelně spjata s fenoménem cenzury, a to především v letech 1976-83, proto považují za velmi podnětné, že ji autorka ve své práci neopomíjí. Zajímavé je zjištění, že cenzorský aparát neměl zásadní vliv na recepci českých děl přeložených do argentinské španělštiny, neboť byla určena pouze pro úzký okruh čtenářů.

Vůdčí osobností v šíření české literatury v Argentině je překladatelka a nakladatelka Helena Voldanová, které autorka věnuje samostatnou podkapitolu, stejně jako Fučíkově románu *Reportáž psaná na oprátce*, jenž se v Argentině očividně těšil velké přízni čtenářů (z ideologických důvodů), potažmo nakladatelů. Bylo by záhodno vysvětlit výběr této knihy pro podrobnější analýzu již v úvodu kapitoly (str. 72), z některých formulací v textu práce totiž čtenář může mylně usuzovat, že autorkou překladu je právě Voldanová – teprve ze závěru vyplývá, že se stala nejvydávanější českou knihou v Argentině, a proto byla vybrána jako reprezentativní příklad.

V závěru práce pak diplomantka přehledně shrnuje výsledky, k nimž dospěla (prostřednictvím názorných grafů), a zamýšlí se i nad možnými směry budoucího bádání.

Práce je velice přehledně členěna, obsahuje jen minimální počet překlepů či problémů s diakritikou. K technické stránce mám jen připomínku týkající se odsazování odstavců: pokud odsazujete (český úzus), už odstavce neoddělujte mezerou (americký úzus). První odstavec na začátku (pod)kapitoly a po citaci se neodsazuje.

Náměty k obhajobě: Práce postrádá translátologickou analýzu verzí vybraného románu, což by jistě mohlo být zajímavým přínosem, např. porovnání originálu a překladu do evropské a argentinské španělštiny, případně originálu a přímého a nepřímého překladu. Zvažovala autorka tuto možnost? Jaký román by si případně pro analýzu vybrala a proč?

Diplomová práce Bc. Magdalény Novákové nesporně splnila stanovený cíl a může posloužit jako inspirace pro další výzkum. Výsledky práce mohou být představeny ve formě konferenčních příspěvků či odborných studií. Diplomová práce vysoce převyšuje požadavky kladené na tento typ práce, proto ji také navrhuji k rigoróznímu řízení.

Na základě výše uvedeného doporučuji diplomovou práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „výborně“.

V Praze 5. září 2015

PhDr. Petra Vavroušová
oponentka